

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin algıladığı liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkiyi incelemek, hangi liderlik tarzının karara katılmayla ilişkisinin daha yüksek olduğunu tespit etmek ve algılanan liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkide; cinsiyetin, öğrenim durumunun, idari görev durumunun ve mesleki deneyim süresinin belirleyici bir rolü olup olmadığını ortaya koymaktır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak “anket” kullanılmış olup, bu anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmaya katılan öğretmenlere ilişkin kişisel bilgiler, ikinci bölümde; Conway, Davis ve Speed (1979) tarafından geliştirilen “Karara Katılma Ölçeği”, üçüncü bölümde ise; Bernard Bass (1985)’ın geliştirmiş olduğu “Çok Faktörlü Liderlik Ölçeği” yer almaktadır.

Araştırmanın evreni, Bursa ili Nilüfer ilçesinde 96 okulda (ilk-orta-liselerde) görev yapmakta olan 2370 öğretmenden oluşmakta olup, bu okulların sıralı tam listesinden kolaylama örneklem yoluyla 20 okul seçilmiştir. Araştırma örneklemini ise bu okullarda görev yapmakta olan 200 öğretmenden oluşmaktadır.

Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde; algılanan liderlik tarzları ile karara katılma arasında anlamlı derecede orta düzey bir ilişki olduğu, algılanan dönüşümcü liderliğin öğretimsel ve yönetimsel karara katılma ile ilişkisi ile algılanan etkileşimci liderliğin öğretimsel ve yönetimsel karara katılma ile ilişkisinin benzer oranda olduğu anlaşılmıştır.

Araştırmanın devamında öğretmenlerin algıladıkları liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkide demografik değişkenlerin belirleyici bir rolü olup olmadığı incelenmiş olup, algılanan liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkide idari görev ve deneyim süresi değişkeninin belirleyici bir rolü olduğu, cinsiyetin ve öğrenim durumu değişkeninin ise herhangi bir belirleyici rolü olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Karara Katılma, Dönüşümcü Liderlik, Etkileşimci Liderlik, Yönetimsel Karara Katılma, Öğretimsel Karara Katılma

Summary

The aim of this study is to examine the relationship between the perception of teachers' leadership style and participation in decision making conditions, to determine which leadership style is more relevant to participating decision making and the to reveal if there is a determining role of gender, educational background, administrative function background and duration of occupational experience in the relationship between perceived leadership style and participating decision making conditions..

In the survey, data were collected by means of "questionnaire", which comprises 3 sections. In the first section, there are personal information about the teachers who took part in the survey, in the second section, there is "Participation in Decision Making Scale", developed by Conway, Davis and Speed (1979), and in the third section, there is "Multifactor Leadership Scale", developed by Bernard Bass (1985).

The population of the study consists of 2370 teachers working in 96 schools (primary, secondary or high school) in Nilüfer, Bursa. 20 schools of them were chosen by way of a convenience sampling, and research sample consists of 200 teachers working for those schools.

When the analysis results are examined, it is understood that there is a meaningful medium relationship between perceived leadership styles and participating in decision making. Also, it becomes clear there is a similar rate correlation in the relationship between perceived transformational leadership and managerial decision making; and the relationship between perceived transactional leadership and instructional and managerial decision making.

Later in the research, whether demographic variables have a determining role on the perceived leadership styles of teachers' and decision making conditions is investigated, and then it is revealed that managerial functions and duration of experience have the determining roles, however the variables, gender, and educational background, don't have any determining roles in the relationship between perceived leadership styles of the teachers' and decision making conditions.

Key Words: Leadership, Participation in Decision Making, Transformational Leadership, Transactional Leadership, Participation in Managerial Decision Making, Participation in Instructional Decision Making